

Trefniadau ar gyfer comisiynu gwasanaethau – Dinas a Sir Abertawe

Blwyddyn archwilio: 2023-24

Dyddiad cyhoeddi: Medi 2025

Cyfeirnod y ddogfen: 5075A2025

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Adroddiad cryno	
Pam y cynhaliom yr archwiliad hwn	4
Ein dyletswyddau archwilio	4
Ein hamcanion ar gyfer yr archwiliad hwn	4
Pam mae comisiynu yn bwysig	4
Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno a sut olwg sydd ar dda	5
Ein dulliau archwilio a phryd y cynhaliom yr archwiliad	5
Yr hyn a ganfuom	6
Ein hargymhellion i'r Cyngor	9
Atodiadau	
Atodiad 1 – cwestiynau a meini prawf archwilio	10

Adroddiad cryno

Pam y cynhaliom yr archwiliad hwn

Ein dyletswyddau archwilio

- 1 Rydym yn cynnal yr archwiliad hwn o dan y dyletswyddau a gynhwysir yn:
  - adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (Deddf 2004) i helpu i alluogi'r Archwilydd Cyffredinol i fod wedi'i argyhoeddi (neu beidio) bod y Cyngor wedi sefydlu trefniadau priodol i sicrhau gwerth am arian o ran y modd y mae'n defnyddio ei adnoddau; ac
  - adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i helpu i alluogi'r Archwilydd Cyffredinol i asesu i ba raddau y mae'r Cyngor yn gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth gymryd camau i gyflawni ei nodau llesiant.
- 2 Gall yr archwiliad hwn hefyd lywio astudiaeth ar gyfer gwella gwerth am arian o dan adran 41 o Ddeddf 2004.

Ein hamcanion ar gyfer yr archwiliad hwn

- 3 Ein hamcanion ar gyfer yr archwiliad hwn yw:
  - darparu sicrwydd bod gan gynghorau drefniadau priodol ar gyfer comisiynu gwasanaethau i sicrhau gwerth am arian o ran y modd y maent yn defnyddio adnoddau;
  - darparu sicrwydd bod cynghorau'n gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth gomisiynu gwasanaethau;
  - egluro sut y mae cynghorau yn mynd ati i gomisiynu gwasanaethau ac ysbrydoli a grymuso cynghorau a chyrff eraill yn y sector cyhoeddus trwy nodi a rhannu enghreifftiau o arfer/dulliau nodedig lle y bo'n berthnasol.
- 4 Rydym yn cynnal yr archwiliad hwn ym mhob un o'r 22 o brif gynghorau yng Nghymru.

Pam mae comisiynu'n bwysig

- 5 Comisiynu yw'r broses a ddefnyddir gan y Cyngor i ddylunio gwasanaethau y mae'n bwriadu eu darparu. Mae'n dechrau gyda diffinio'r gwasanaeth a'r allbynnau a deilliannau a ddymunir ac yn diweddu pan fo'r Cyngor yn trefnu ei ddull cyflawni. Er enghraifft, trwy sefydlu tîm cyflawni yn fewnol, neu drwy gaffael cyflenwr allanol.
- 6 Gall trefniadau comisiynu helpu i sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu mewn modd darbodus, effeithlon ac effeithiol. I'r gwrthwyneb, gall gwendidau mewn trefniadau comisiynu leihaus effaith gwasanaethau a'u gwerth am arian, hyd yn oed os yw'r prosesau sy'n dilyn, megis caffael a rheoli contractau, yn gadarn.

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno a sut olwg sydd ar dda¹

- 7 Fe wnaethom adolygu trefniadau'r Cyngor ar gyfer comisiynu gwasanaethau ac yn benodol i ba raddau y mae hyn wedi cael ei ddatblygu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy; ac y bydd yn helpu i sicrhau gwerth am arian o ran y modd y defnyddir adnoddau'r Cyngor.
- 8 Nid oedd yr archwiliad hwn yn cynnwys trefniadau caffael na threfniadau rheoli contractau'r Cyngor.
- 9 Ceisiodd yr archwiliad ateb y cwestiwn cyffredinol: **Wrth gomisiynu gwasanaethau, a yw'r Cyngor yn sefydlu trefniadau priodol i sicrhau gwerth am arian o ran y modd y mae'n defnyddio ei adnoddau?**
- 10 Fe ddefnyddiom y meini prawf archwilio a nodir yn **Atodiad 1**, sydd hefyd yn dangos y berthynas rhwng y meini prawf a'r cwestiynau archwilio. Mae hyn wedi'i lywio gan ein gwybodaeth gronnus yn ogystal â'r hierarchaeth gwestiynau a dangosyddion cadarnhaol yr ydym wedi'u datblygu i ategu ein harchwiliadau o gymhwyso'r Egwyddor Datblygu Cynaliadwy.

Ein dulliau archwilio a phryd y cynhaliom yr archwiliad

- 11 Mae ein canfyddiadau'n seiliedig ar adolygiadau o ddogfennau, a chyfweliadau gyda'r uwch swyddog(ion) sy'n gyfrifol am ddatblygu dull comisiynu strategol y Cyngor. Fe wnaethom hefyd gyfwrdd ag uwch swyddogion â chyfrifoldeb am wasanaethau y mae'r Cyngor wedi'u comisiynu'n allanol.
- 12 O ystyried yr ystod eang o wasanaethau sydd gan y cyngor, fe wnaethom brofi sampl o'r trefniadau y mae'r Cyngor wedi'u sefydlu i gomisiynu gwasanaethau. I wneud hyn, fe ddewisom ni nifer o wasanaethau lle mae'r Cyngor wedi penderfynu comisiynu gwasanaethau'n allanol ac fe archwiliom y trefniadau comisiynu y mae'r Cyngor wedi'u rhoi ar waith. Y sampl o feysydd gwasanaeth y gwnaethom eu hadolygu yn y Cyngor oedd:
  - Gwasanaethau Diwylliannol a Hamdden; a
  - Gwasanaeth tacsï cludiant o'r cartref i'r ysgol.
- 13 Mae'r dystiolaeth yr ydym wedi'i defnyddio i lywio ein canfyddiadau'n gyfyngedig i'r ffynonellau hyn. Fe wnaethom y gwaith hwn rhwng mis Tachwedd a mis Rhagfyr 2024.

¹ Fe'i diffinnir fel 'yr hyn a ddylai fod' yn ôl deddfau neu reoliadau, 'yr hyn a ddisgwylir' yn ôl arfer gorau, neu 'yr hyn a allai fod', pe bai'r amodau'n well.

- 14 Rydym yn gwneud y gwaith hwn ym mhob un o'r 22 o brif gynghorau yng Nghymru ac, yn ogystal ag adrodd yn lleol wrth bob cyngor, rydym hefyd yn bwriadu cynhyrchu adroddiad cenedlaethol.

Yr hyn a ganfuom

- 15 Ar y cyfan, canfuom fod **gan drefniadau comisiynu'r Cyngor y rhan fwyaf o'r elfennau i sicrhau gwerth am arian wrth gomisiynu gwasanaethau, er bod cyfleoedd i gryfhau'r trefniadau hyn ymhellach**. Rydym yn nodi isod pam y daethom i'r casgliad hwn.
- 16 Mae dull corfforaethol y Cyngor o gomisiynu yn gyfres o egwyddorion a phroses adolygu. Adolygwyd y trefniadau hyn ddiwethaf gan y Cyngor ym mis Chwefror 2015 ac nid ydynt wedi cael eu cefnogi gyda hyfforddiant diweddar ar gyfer staff neu aelodau etholedig.
- 17 Mae trefniadau comisiynu corfforaethol y Cyngor yn annog meysydd gwasanaeth i ystyried pam y mae angen gwasanaeth. Gallai'r ddau faes gwasanaeth yr edrychwyd arnynt ddiffinio ac esbonio'r angen am eu gwasanaethau a gomisiynir, ynghyd â chanlyniadau arfaethedig y gwasanaethau hynny. Mae sicrhau dealltwriaeth glir o'r gwasanaeth sydd i'w gomisiynu a'r canlyniadau y mae'n bwriadu eu cyflawni yn bwysig wrth gomisiynu gwasanaethau sy'n darparu gwerth am arian.
- 18 Mae trefniadau comisiynu corfforaethol y Cyngor yn annog meysydd gwasanaeth i nodi sut y bydd gwerth am arian y gwasanaethau hynny yn cael ei asesu a'i fonitro trwy gasglu data ar gyllid a pherfformiad. Mae'r ddau wasanaeth a archwiliwyd gennym yn adrodd am wybodaeth berfformiad gynhwysfawr bob tri mis. Mae'r rhain yn cynnwys gwybodaeth am gyllid, nifer y bobl sy'n defnyddio'r gwasanaethau ac ansawdd y ddarpariaeth o'r gwasanaeth. Mae'r wybodaeth reolaidd hon yn bwysig i alluogi'r Cyngor i sicrhau ei hun ei fod yn sicrhau gwerth am arian yn gyson.
- 19 Mae trefniadau comisiynu'r Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol i feysydd gwasanaeth gynnal arfarniad opsiynau cynhwysfawr cyn dewis dull darparu gwasanaeth. Roedd y meysydd gwasanaeth yr edrychwyd arnynt wedi ystyried ystod o opsiynau ar gyfer darparu gwasanaethau gan gynnwys cost a budd yr opsiynau hynny o safbwynt darbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd. Mae hyn yn arbennig o bwysig ar adeg pan fo'r Cyngor yn profi heriau ariannol sylweddol² ar ôl nodi bwlch cyllidebol o £53.5 miliwn dros 2025-26 i 2027-28.
- 20 Roedd y meysydd gwasanaeth a archwiliwyd gennym wedi ystyried yr amserlen gynllunio fwyaf priodol ar gyfer y gwasanaeth a sut yr oeddent yn bwriadu cydbwysu ystyriaethau tymor hir a thymor byr. Roedd yr ystyriaethau hyn yn

² Archwilio Cymru, Adolygiad Cynaliadwyedd Ariannol Cyngor Dinas a Sir Abertawe, Medi 2024

cynnwys sicrhau sefydlogrwydd i ddarparwyr gwasanaeth neu gyflawni amcanion tymor hwy y gellir eu cyflawni y tu hwnt i gylchoedd cyllido grant tymor byr. Fodd bynnag, nid yw'r trefniadau comisiynu corfforaethol yn ei gwneud yn ofynnol i feysydd gwasanaeth ystyried cynllunio tymor hwy a chydbwysu ag anghenion tymor byr. Mae hyn yn rhoi'r Cyngor mewn perygl o beidio â chynllunio i gydbwysu anghenion tymor byr bob amser sydd wedyn yn golygu bod sicrhau gwerth am arian yn y tymor hwy mewn perygl.

- 21 Egwyddor allweddol sy'n sail i ddull y Cyngor o gomisiynu yw lleihau gwariant yn y dyfodol a chyflawni arbedion effeithlonrwydd yn y ddarpariaeth bresennol. Mae trefniadau comisiynu'r Cyngor yn annog meysydd gwasanaeth i fanylu ar yr adnoddau sydd eu hangen dros y tymor canolig a'r tymor hwy (costau oes gyfan) i ddarparu gwasanaethau a gomisiynwyd. Er hynny, nid oedd y meysydd gwasanaeth yr edrychwyd arnynt wedi cwblhau'r modelu ariannol o opsiynau cyn i'r penderfyniad gael ei wneud i gaffael gwasanaethau ac nid oeddent yn llywio'r penderfyniad ar opsiynau comisiynu. Nid oedd yr un o'r gwasanaethau a archwiliwyd gennym wedi ystyried costau rheoli contractau allanol i lywio'r dewis o opsiwn comisiynu. Mae ystyried y goblygiadau ariannol hirdymor a byrdymor i lywio penderfyniadau comisiynu a chostau ychwanegol rheoli contractau yn lleihau'r risg o beidio â chyflawni gwerth am arian dros y tymor hwy.
- 22 Mae trefniadau comisiynu'r Cyngor yn annog meysydd gwasanaeth i ystyried ei nodau llesiant ei hun a'r nodau llesiant cenedlaethol, ond nid nodau llesiant cyrff sector cyhoeddus eraill. Roedd y meysydd gwasanaeth yr edrychwyd arnynt yn gallu dangos sut maent yn cyfrannu at nodau llesiant y Cyngor ond ni allent ddangos ystyriaeth o'r nodau llesiant cenedlaethol. Trwy beidio ag ystyried goblygiadau ehangach penderfyniadau comisiynu, mae'r Cyngor mewn perygl o ddyblygu neu golli cyfleoedd i sicrhau buddion lluosog.
- 23 Mae trefniadau comisiynu corfforaethol y Cyngor yn annog meysydd gwasanaeth i ddeall ar bwy fydd gwasanaethau comisiynu yn effeithio'n uniongyrchol ac yn anuniongyrchol ac ymgorffori eu barn yn y gwaith o ddarparu gwasanaethau. Fodd bynnag, nid oedd y gwasanaethau a archwiliwyd gennym bob amser wedi cynnal dadansoddiad rhanddeiliaid ac ymgysylltu dilynol â rhanddeiliaid a defnyddwyr gwasanaethau i helpu i lunio dyluniad gwasanaethau a gomisiynir. Mae proses Asesiad Effaith Integredig y Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol i feysydd gwasanaeth ystyried ar bwy fydd newid yn y ddarpariaeth o wasanaethau yn effeithio ond nid yw'n ofynnol i wasanaethau ddeall eu hanghenion. Trwy beidio â chynnwys amrywiaeth lawn y rhai yr effeithir arnynt gan benderfyniadau comisiynu, mae'r Cyngor mewn perygl o gomisiynu gwasanaethau nad ydynt yn diwallu anghenion defnyddwyr gwasanaethau ac felly ddim yn sicrhau gwerth am arian.
- 24 Mae trefniadau comisiynu'r Cyngor yn annog meysydd gwasanaeth i ystyried yr ystod lawn o bartneriaid posibl y gall weithio gyda nhw fel rhan o'i drefniadau comisiynu. Gallai un o'r ddau wasanaeth a archwiliwyd gennym ddangos dadansoddiad o bartneriaid posibl y gallai weithio gyda nhw fel rhan o'i ddewis o opsiynau comisiynu. Trwy beidio ag ystyried pob opsiwn ar gyfer cydweithio bob

amser, mae'r Cyngor mewn perygl o golli cyfleoedd i wella gwerth am arian trwy, er enghraifft, rhannu adnoddau neu arbenigedd.

- 25 Mae gan y Cyngor drefniant corfforaethol ar gyfer comisiynu, ond adolygwyd hwn ddiwethaf yn 2015. Mae adolygu effeithiolrwydd trefniadau corfforaethol yn aml yn hanfodol i sicrhau bod dyletswyddau statudol newydd a newidiol yn cael eu cynnwys, gan nodi cyfleoedd ar gyfer gwella a gwella gwerth am arian.
- 26 Nid yw'r Cyngor yn rhannu gwersi a ddysgwyd o'i weithgaredd comisiynu ar draws y sefydliad neu gyda phartneriaid yn rheolaidd. Mae rhannu gwersi a ddysgwyd ar draws y sefydliad yn bwysig, oherwydd, er bod rhai meysydd gwasanaeth yn ymgymryd â llawer o gomisiynu allanol, mae meysydd gwasanaeth eraill y Cyngor yn llai profiadol yn y maes hwn.

Ein hargymhellion i'r Cyngor

Arddangosyn 1: ein hargymhellion i'r Cyngor

Argymhellion

A1 Cryfhau trefniadau comisiynu

Dylai'r Cyngor gryfhau ei drefniadau i sicrhau ei hun fod ei benderfyniadau ar gyfer comisiynu gwasanaethau yn cael eu llunio'n gyson drwy'r canlynol:

- cynllunio dros amserlen briodol (**Paragraff 20**);
- sicrhau bod effeithiau ehangach gwasanaethau a gomisiynir yn cael eu nodi a'u cynyddu i'r eithaf (**Paragraff 22**);
- rhannu'r hyn a ddysgwyd ar draws y sefydliad (**Paragraff 26**).

A2 Sicrhau y cydymffurfir â'i drefniadau comisiynu

Er mwyn sicrhau bod dull comisiynu corfforaethol y Cyngor yn cael ei roi ar waith, dylai'r Cyngor gyflwyno trefniadau i fonitro'r modd y cydymffurfir ag ef. (**Paragraffau 23 a 24**)

A3 Cyflwyno adolygiad rheolaidd o drefniadau comisiynu'r Cyngor

Er mwyn sicrhau bod y Cyngor yn nodi cyfleoedd i wella gwerth am arian, dylai fynd ati'n rheolaidd i werthuso effeithiolrwydd ei drefniadau comisiynu corfforaethol. (**Paragraff 25**)

Atodiad 1

Cwestiynau a meini prawf archwilio

Cwestiwn cyffredinol: Wrth gomisiynu gwasanaethau a yw'r Cyngor yn rhoi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian o ran y modd y mae'n defnyddio ei adnoddau?

Cwestiynau Lefel 2	Cwestiynau lefel 3	Meini prawf
A oes gan y Cyngor resymeg eglur dros gomisiynu gwasanaethau?	A yw'r Cyngor yn diffinio'n glir pa wasanaethau y mae'n bwriadu eu comisiynu a pham?	• Mae'r Cyngor yn nodi diffiniad clir o'r gwasanaethau y mae'n bwriadu eu comisiynu • Mae'r Cyngor yn nodi 'pam' y mae angen iddo gomisiynu'r gwasanaethau, gan gynnwys: – effaith/deilliannau bwriadedig darparu'r gwasanaeth – a fydd/sut y bydd y gwasanaeth yn helpu'r Cyngor i gyflawni ei ddyletswyddau statudol
	A yw'r Cyngor yn cynnal arfarniad cynhwysfawr o opsiynau comisiynu cyn penderfynu comisiynu gwasanaeth?	• Mae'r Cyngor yn ystyried yr ystod lawn o opsiynau comisiynu ar gyfer darparu'r gwasanaeth – gallai opsiynau gynnwys y canlynol, er enghraifft: – darpariaeth fewnol; – trefniadau partneriaeth neu ddulliau o gomisiynu o fewn ac ar draws sectorau; – allanoli'r gwasanaeth i ddarparwr arall trwy ymddiriedolaeth neu drefniant arall; – contractio'r gwasanaeth trwy broses dendro • Mae'r Cyngor yn ystyried cost a budd yr opsiynau o safbwynt darbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd – gan gynnwys dros y tymor byr, canolig a hir • Mae'r Cyngor yn cynnwys costau rheoli contractau o fewn ei asesiad o opsiynau comisiynu • Mae'r Cyngor yn cynnwys asesiad o risg ar gyfer pob opsiwn comisiynu fel rhan o asesu cost a budd • Mae'r Cyngor yn defnyddio amrywiaeth eang o wybodaeth o ffynonellau mewnol ac allanol i ddatblygu dealltwriaeth am y ffactorau cyfredol a hirdymor sy'n debygol o effeithio ar wasanaethau a gomisiynir

A yw'r Cyngor yn cynllunio o fewn amserlen briodol?	A yw'r Cyngor yn ystyried beth mae hirdymor yn ei olygu wrth gomisiynu gwasanaethau?	• Mae'r Cyngor yn ystyried beth mae hirdymor yn ei olygu wrth gynllunio ei ddull o gomisiynu gwasanaethau – h.y. pa mor bell ymlaen all/ddylai gynllunio a pham. • Mae'r Cyngor yn ystyried sut y bydd yn taro cydbwysedd rhwng anghenion byrdymor a hirdymor wrth gynllunio ar gyfer comisiynu gwasanaethau, gan gynnwys er enghraifft wrth bennu'r ffrâm amser ar gyfer contractau neu drefniadau comisiynu eraill
	A yw'r Cyngor yn deall goblygiadau hirdymor o ran adnoddau wrth gomisiynu gwasanaethau?	• Mae'r Cyngor yn meddwl am yr adnoddau y bydd eu hangen arno dros y tymor canolig a'r tymor hwy (costau oes gyfan) i ddarparu gwasanaethau a gomisiynir • Mae'r Cyngor yn ystyried sut y gellid gweithredu ystod o senarios lleihau cyllideb yn y dyfodol mewn gwasanaethau a gomisiynir.
	A yw'r Cyngor yn nodi sut y bydd yn monitro gwerth am arian gwasanaethau a gomisiynir dros y tymor byr, canolig a hir?	• Mae'r Cyngor yn nodi'r trefniadau monitro y bydd yn eu dilyn ar gyfer y gwasanaeth a gomisiynir • Dylai'r Cyngor nodi sut y bydd gwerth am arian gwasanaethau a gomisiynir yn cael ei asesu a'i fonitro, gan gynnwys: – cost a budd; – cynnydd tuag at gerrig milltir a mesurau tymor byr, canolig a hir
A yw'r Cyngor wedi meddwl am yr effeithiau ehangach y gallai ei wasanaeth a gomisiynir eu cael?	Wrth gomisiynu gwasanaethau, a yw'r Cyngor yn ystyried sut y gall gynyddu eu cyfraniad at nodau llesiant y Cyngor?	• Mae'r Cyngor yn ystyried sut y bydd gwasanaethau a gomisiynir yn effeithio ar ei holl nodau llesiant ei hun i sicrhau manteision lluosog, osgoi dyblygu neu unrhyw ganlyniadau anfwriadol, e.e. ystyried amcanion tymor hwy, y gadwyn gyflenwi leol, cydnerthedd y farchnad ac effaith hyd contractau, bioamrywiaeth, a lleihau carbon
	Wrth gomisiynu gwasanaethau, a yw'r Cyngor yn ystyried sut y gall gwasanaethau gynyddu eu cyfraniad at nodau llesiant cyrff eraill yn y sector cyhoeddus?	• Mae'r Cyngor yn ystyried sut y bydd gwasanaethau a gomisiynir yn effeithio ar nodau llesiant cyrff eraill yn y sector cyhoeddus i sicrhau manteision lluosog ac osgoi dyblygu neu unrhyw ganlyniadau anfwriadol
	Wrth gomisiynu gwasanaethau, a yw'r Cyngor yn ystyried sut y gall	• Mae'r Cyngor yn ystyried sut y bydd gwasanaethau a gomisiynwyd yn effeithio ar y nodau llesiant cenedlaethol i

	gwasanaethau gynyddu eu cyfraniad at y Nodau Llesiant Cenedlaethol?	sicrhau manteision lluosog ac osgoi dyblygu neu unrhyw ganlyniadau anfwriadol
A yw'r Cyngor yn gweithio gyda'r bobl a'r partneriaid cywir i ddylunio a darparu ei wasanaethau a gomisiynir?	A yw'r Cyngor wedi nodi pwy y mae angen iddo eu cynnwys?	Mae'r Cyngor yn deall pwy yr effeithir arnynt yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol gan wasanaethau a gomisiynir. Mae hyn wedi'i lywio gan ddadansoddiad rhanddeiliaid neu ymarfer tebyg.
	A yw'r Cyngor yn cynnwys yr amrywiaeth lawn o bobl?	- Mae'r Cyngor yn cynnwys yr amrywiaeth lawn o safbwyntiau wrth benderfynu sut i gomisiynu gwasanaethau. - Mae'r Cyngor yn defnyddio canlyniadau gweithgarwch cynnwys i lywio'r modd y bydd yn comisiynu gwasanaethau, gan gynnwys ei effaith ar grwpiau sy'n rhannu nodweddion gwarchodedig
	A yw'r Cyngor yn cydweithio â'r partneriaid cywir?	- Mae gan y Cyngor yn deall yn dda pa bartneriaid a pha bartneriaid posibl y gallai weithio gyda nhw i gomisiynu gwasanaethau i wella gwerth am arian. Mae hyn wedi'i lywio gan ddadansoddiad cynhwysfawr o bartneriaid posibl a'u blaenoriaethau. - Lle mae cyfleoedd i wella gwerth am arian trwy gomisiynu gwasanaethau mewn partneriaeth yn cael eu nodi, mae'r Cyngor yn mynd ar eu trywydd.
A oes gan y Cyngor drefniadau ar waith i werthuso gwerth am arian ei ddull comisiynu?	A yw'r Cyngor yn mynd ati fel rhan o drefn arferol i werthuso effeithiolrwydd ei drefniadau comisiynu?	- Mae'r Cyngor yn adolygu'n rheolaidd effeithiolrwydd ei ddull o gomisiynu, gan gynnwys: - I ba raddau y mae gwasanaethau comisiynu yn bodloni'r amcanion y mae'r Cyngor wedi'u gosod - Gwerth am arian modelau comisiynu a ddewiswyd gan gynnwys ystyried mewnbynnau allbynnau a chanlyniadau.
	A yw'r Cyngor yn mynd ati fel rhan o'r drefn arferol i rannu unrhyw wersi a ddysgwyd i lywio ymarferion comisiynu yn y dyfodol?	Mae'r Cyngor yn rhannu ac yn cymhwyso unrhyw wersi a ddysgwyd o'i ddull comisiynu yn eang ar draws y sefydliad, a chyda phartneriaid lle y bo hynny'n berthnasol.

Archwilio Cymru

1 Cwr y Ddinas

Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a
galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.
We welcome correspondence and
telephone calls in Welsh and English.